
УДК 004:37

Олександр Шумський,
кандидат педагогічних наук, Харківський національний
автомобільно-дорожній університет,
м. Харків

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті обґрунтовано, що впровадження в освітню сферу сучасних інформаційних технологій спрямоване на досягнення дидактичних цілей навчання. Схарактеризовано сукупність дидактичних форм, методів та прийомів використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі. Здійснено огляд та порівняльний аналіз існуючих навчальних комп'ютерних програм, електронних підручників та допоміжних засобів навчання іноземної мови: за змістом, презентацією навчального матеріалу, дидактичними та контролюючими функціями. Доведено переваги електронного підручника порівняно з традиційним друкованим.

Ключові слова: іноземна мова, інформатизація освіти, навчальні комп'ютерні програми, електронний підручник.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Згідно з Національною доктриною розвитку освіти в Україні, законами України “Про Національну програму інформатизації України” та “Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки” [1; 2; 3] основною метою всебічної інформатизації вищої освіти України є досягнення глобальної раціоналізації інтелектуальної діяльності за

© Шумський О.

рахунок впровадження новітніх інформаційних технологій як головного чинника підвищення ефективності і якості підготовки фахівців з новим типом мислення, яке відповідає вимогам глобалізованого суспільства.

Широке використання в іншомовній підготовці студентів ВНЗ комп'ютерних засобів навчання спрямоване на підвищення ефективності засвоєння іноземної мови, стимулювання пізнавальної активності, забезпечення високого рівня мотивації та індивідуалізації навчального процесу за рахунок можливості самостійного вибору траєкторії навчання, раціонального використання часу занять, вільної орієнтації у віртуальному просторі, здобуття й обробки професійно значущої іншомовної інформації, удосконалення способів викладання, що в результаті сприятиме реалізації творчих та інтелектуальних внутрішніх резервів особистості сучасного фахівця.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що методичні аспекти навчання іноземних мов відображено в роботах І. Біма, П. Гальперіна, Н. Гальської, Р. Мільруда, Р. Лелонда (R. Lalonde), Дж. Річардса (J. Richards), М. Севіла-Тройка (M. Saville-Troike), Т. Хеджа (T. Hedge).

Особливості застосування інформаційних технологій у навчанні іноземної мови охарактеризовано в дослідженнях О. Багузіної, Т. Голубєвої, І. Костікової, Л. Морської, П. Сисоева, А. Статкевич, К. Бітті (K. Beatty), Б. Гаваліс (B. Gavalis), Б. Сомех (B. Somekh), М. Шарплс (M. Sharples).

Різні аспекти використання інструментальних програмних засобів для створення електронних освітніх ресурсів висвітлено в роботах А. Осіна, Є. Полат, І. Роберт та ін.

Мета статті – розглянути та проаналізувати приклади сучасних навчальних комп'ютерних програм, електронних підручників та допоміжних іншомовних електронних засобів навчання та обґрунтувати їх переваги в навчанні іноземної мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сутність процесу інформатизації освіти полягає у впровадженні в освітню сферу сучасних інформаційних технологій, спрямованих на досягнення психолого-пе-

дагогічних цілей навчання з опорою на відповідну методологічну базу, що містить сукупність дидактичних форм, функцій, методів, прийомів використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі. Засоби інформаційних технологій становлять собою широкий спектр наукоємних програмно-апаратних засобів і пристроїв, функціонування яких забезпечується мікропроцесорною та обчислювальною технікою, а також сучасними засобами та системами інформаційного обміну, які уможливають збір, продукування, накопичення, зберігання, обробку та передачу інформації [4, с. 9]. Інформаційні технології надають можливість накопичення бази знань для створення моделі інтелектуальної діяльності людини. Інформаційні технології, на відміну від традиційних освітніх технологій, "мають предметом і результатом праці інформацію, а знаряддям праці – комп'ютер" [5, с. 45–46].

Електронні освітні ресурси – це цілісна логічна система, що містить комплекс дидактичних і програмних засобів, призначених для автоматизації навчального процесу, вирішення задач навчання в рамках єдиної дидактичної системи, розробки навчальних курсів, управління засобами навчання та моніторингу ефективності навчального процесу. Технічний потенціал сучасних інформаційних технологій багато в чому визначається функціями, які комп'ютерні засоби можуть виконувати в навчальному процесі, зокрема в навчанні іноземної мови. Вивчення та аналіз науково-методичних джерел [6–9], дозволили встановити, що процес з іншомовної підготовки доцільно будувати на основі застосування трьох основних компонентів інформаційних технологій – комп'ютера, навчальних комп'ютерних програм і мережевих технологій, які в сукупності утворюють особливе інформаційно-інструментальне середовище для забезпечення ефективної навчальної діяльності і контролю за її ходом.

Навчальні комп'ютерні програми з іноземної мови, які поступово перетворюються в інтегральний компонент процесу навчання, здійснюють важливі дидактичні функції як засіб наочного подання навчального матеріалу, моделювання ситуацій спілкування, вирішення проблемних завдань. Програмне забезпечення навчального процесу з іноземної мови представлено навчальними комп'ютерними програ-

мами (автоматизовані навчальні курси, тренажери, репетитори, системи контролю знань, тестові оболонки, які дають змогу викладачеві створювати власні тести, навчальні комп'ютерні ігри), електронними підручниками, словниками, енциклопедіями, довідниками. Програмні засоби навчання дозволяють охопити конкретну предметну галузь, реалізуючи технологію її засвоєння із забезпеченням умов для здійснення різних видів навчальної діяльності. Головною метою навчальних комп'ютерних програм з вивчення іноземної мови є забезпечення необхідного рівня засвоєння системи іншомовних знань, а також формування іншомовних комунікативних умінь та навичок шляхом занурення користувача в штучне іншомовне середовище, створення у нього асоціативних зв'язків іншомовних лексичних одиниць з відповідними об'єктами, стимулювання мислення іноземною мовою. Провідним дидактичним принципом навчання в даному форматі виступає принцип наочності.

Так, залежно від конкретних педагогічних завдань, навчальні програмні комплекси можуть орієнтуватися на вдосконалення продуктивних лексичних і граматичних навичок через систему відповідних мовних та мовленнєвих вправ, постановку нормативної вимови, розвиток умінь інтерактивної мовленнєвої взаємодії тощо. Наприклад, програми “LearnWords Windows 6.0”, “Do You Speak English”, “Words” призначені для розширення англomовного тезаурусу. Якість засвоєння лексики забезпечується використанням зорових образів, що дозволяє встановити необхідні асоціативні зв'язки. Програми “МнемоКартки 5.18” та “Language Study” мають функцію озвучування слів, що дозволяє відпрацювати правильну вимову. Бальна система оцінювання та передбачені штрафи за невірні відповіді якнайкраще стимулюють мотивацію та прагнення до уникнення помилок. Крім того, програма “Language Memory Bomber 4.127” надає розширені можливості засвоєння англomовної лексики на слух завдяки вбудованому синтезатору мови, який озвучує слова з паралельним відволікаючим природним шумом, характерним для реальних ситуацій спілкування – на вулиці, в транспорті тощо. Використання програм такого типу сприяє розвитку лексичної компетентності.

Програми, орієнтовані на вдосконалення граматичних навичок, як правило, поєднують у собі теоретичні уроки і практичні вправи, що уможливує набуття граматичної компетентності. Так, “English Grammar in Use” та “Практична граматики англійської мови v1.0” пропонують різні типи вправ з функцією адаптування рівня складності завдань під конкретного користувача. Програми містять вправи на відшукування помилок у тексті, заміну граматичної форми слів або речень (наприклад, трансформувати стверджувальне речення в заперечну або питальну форму) і т. п. Особливо ефективною, на наш погляд, є програма “Irregular Verbs 7.0”, спрямована на засвоєння неправильних дієслів. Вона розроблена таким чином, щоб активізувати оперативну пам'ять. Так, після запуску програми на екрані з'являється низка неправильних дієслів, певні часові форми яких зникають через 20 секунд. Користувач має заповнити пропуски відповідними формами.

Для розвитку фонетичної компетентності програма “Професор Хігінс. Англійська без акценту! 6.5” на сьогодні не має аналогів, адже вона дозволяє самостійно відпрацьовувати правильну вимову.

У контексті нашого дослідження важливим є розгляд програм, спрямованих на формування комунікативної компетентності. Більшість сучасних програмних комплексів дозволяють стимулювати розвиток навичок інтерактивної мовленнєвої взаємодії у конкретних ситуаціях спілкування, симулюючи природну іншомовну комунікацію. Наприклад, програми “Learn to Speak English 10 Deluxe Edition” та “Non-Stop English v1.2” виступають як віртуальні англомовні співрозмовники. Користувач може варіювати хід діалогу залежно від обраних напрямів комунікації. Програми “Everyday English in Communication” та “Англійська мова. Шлях до досконалості 2” побудовані у форматі рольових ігор, передбачають не лише оволодіння розмовною англійською мовою, але й засвоєння норм та правил мовленнєвої поведінки в тій чи іншій ситуації спілкування, що сприяє формуванню соціолінгвістичної компетентності. Програми забезпечені детальними лексико-граматичними коментарями, а також лінгвокраїнознавчим довідковим матеріалом, що сприяє розвитку соціокультурної компетентності. Важливою перевагою програми “English DeLuxe” є наяв-

ність динамічних інтерактивних діалогів з різними варіантами лінії розвитку ситуації на екрані, яка змінюється залежності від відповідей користувача в мікрофон. Вбудована система цифрового розпізнавання мови дає змогу спілкуватися з комп'ютером не через клавіатуру, а через мікрофон.

Для відпрацювання іншомовних умінь та навичок, повторення або закріплення теоретичного матеріалу слугують програмні засоби-тренажери. Так, тренажери “MultiLingua Trainer 8.2”, “Lex! 0.5.1” та “WTT 1.15” допомагають запам'ятати великий обсяг англійської лексики за порівняно короткий термін шляхом багаторазового циклічного показу слів під час роботи з комп'ютером. Програми мають функцію адаптації до індивідуальних особливостей конкретного користувача, даючи змогу налаштувати прийнятний темп навчання, і уможливають створення власного словника з прикладами контекстного вживання лексичних одиниць за відповідними тематичними розділами.

Тренажери “Jumbo deluxe”, “ABC Simulator PRO” та “English Trainer”, на відміну від попередніх, побудовані на мнемонічному методі, що ґрунтується на створенні асоціативних зв'язків для полегшення процесу засвоєння лексики. Алгоритм запам'ятовування лексичних одиниць у зазначених програмах побудований на асоціативному і логічному пошуку еквівалентів слів у рідній мові та їх миттєвого перекладу на англійську, що в результаті забезпечує їх підсвідоме запам'ятовування.

Робота з програмами-тренажерами “Sentence Exerciser” та “Тренажер перекладу слів” дозволяє на простих прикладах, підкріплених наочним ілюстративним матеріалом, автоматизувати граматичні навички та перекладацькі вміння.

Практика показала, що досить ефективними в навчанні іноземної мови є комунікативні тренажери. Так, програми “Talk to Me!” та “SelfLn” передбачають комплексний підхід до тренування розмовної англійської мови, а саме: багаторазове усне повторення матеріалу зі встановленням для себе зручних часових рамок, а вбудована функція запису відповідей у мікрофон надає можливість корегувати та виправляти власні помилки.

З позитивного боку зарекомендували себе також програми-репетитори, які поєднують у собі тренувальні функції з навчальними. Зокрема, програма “Репетитор English” допомагає розширити знання з теорії перекладу, а також удосконалити практичні навички перекладу, наприклад, шляхом вибору правильного слова з кількох запропонованих. Неординарні методи навчання закладені в основу програми “Непомітний викладач 1.3”, в якій вивчення англійської мови відбувається опосередковано, адже навчальна інформація періодично виводиться на екран комп’ютера через певний проміжок часу у фоновому режимі під час роботи з будь-якою іншою програмою, і в результаті засвоюється підсвідомо.

Програмні засоби, що ґрунтуються на ігрових методах навчання іноземної мови, наприклад “Hangman 1.0”, дозволяють у невимушеній формі значною мірою розширити словниковий запас, автоматизувати навички миттєвого підбору потрібного слова відповідно до того чи іншого контексту, використовуючи синонімію та антонімію, що в сукупності не лише активізує пам’ять, увагу, реакцію, але й сприяє розвитку компенсаторної компетентності.

Важливу роль у навчальному процесі з іноземної мови відіграють діагностуючі і тестові програми, які дають змогу оцінювати знання, вміння та навички, встановлювати рівень володіння іноземною мовою, виявляти та аналізувати причини помилок. Так, програми контролю знань “EnglishWord 1.8”, “English Test” та “EnglishCheck” дозволяють викладачеві самостійно складати завдання для тестування знань з англійської мови; тест “English+ v5.1” дає змогу визначити рівень володіння англійською мовою за міжнародними стандартами оцінювання, а саме: знання з граматики, навички читання та аудіювання; тренажер-екзаменатор “ETrainer” оцінює якість перекладу англійських речень, за що виставляється певна кількість балів. Викладач може варіювати кількість завдань у рамках іспиту, встановлювати час на їх виконання, а також проаналізувати результати екзамену на основі його детального протоколу, який ведеться автоматично.

Значній оптимізації процесу вивчення іноземної мови сприяють допоміжні засоби навчання, зокрема електронні словники. Електрон-

ний словник – це певним чином систематизована лексична інформація або словникова база даних, яка зберігається у пам'яті програмної системи і може бути відображена на екрані [10, с. 87]. На відміну від друкованого, електронний словник поєднує в собі функції пошуку інформації, демонстрації мовних закономірностей, а також містить звукові засоби, які дозволяють відтворювати нормативну вимову лексичних одиниць. Для перекладу достатньо ввести необхідне слово, фразу або речення в діалогове вікно словника, щоб миттєво отримати їх переклад, що значною мірою економить час і не порушує концентрацію уваги на процесі навчання.

На сьогодні існує велика кількість електронних словників. Перевагами словників “АВВУУ Lingvo 12”, “Мультилекс” та “Мультитран” є численна словникова база; наявність вузькоспеціалізованих модулів; велика кількість прикладів контекстного використання лексичних одиниць; надання можливостей алфавітного, морфологічного і фразового перекладу, а також виправлення та покращення вимови за допомогою використання спеціального акустичного словника. Необхідним для ґрунтовного оволодіння як британським, так і американським варіантами англійської мови є словник “United Kingdom English for American Notice”. Для здійснення більш широкого пошуку необхідних еквівалентів слугує онлайн-система автоматичного пошуку одночасно в 112 словниках різних тематичних галузей “Onelook Dictionary”.

Для поглиблення лінгвокраїнознавчих знань доцільно використовувати в навчальному процесі лінгвокраїнознавчий словник Великобританії, який входить до складу електронного словника “Lingvo 9.0”. У словнику надаються відомості про суспільне життя Сполученого Королівства, державний устрій, систему освіти, національні традиції та інша інформація довідкового характеру.

Деякі словники, окрім надання довідкової інформації, можуть також виконувати тренувальну функцію. Наприклад, словник-репетитор англійської мови “Pop-Up Dictionary 4.7” дає змогу користувачеві вносити списки слів для запам'ятовування в пам'ять програми, яка після цього в режимі “Слайд-шоу” буде періодично пропонувати їх для повторення. Таким чином, сприйняття нових слів відбувається на

підсвідомому рівні, що позбавляє користувача монотонного процесу свідомого заучування лексики.

Поглибленню соціокультурних знань з іноземної мови, а також розвитку навичок усіх видів читання сприяє робота з мультимедійними енциклопедіями, які поєднують у собі текстову, аудіо- та відеоінформацію з усіх галузей знань. Такі програми побудовані за технологією гіпермедіа, а отже, дають змогу вільного переміщення в інформаційному просторі. Так, англomовна мультимедійна енциклопедія “Encyclopedia Britannica 2012 Ultimate Reference Suite”, окрім доступу до найбільш достовірної інформації про світ, містить велику кількість посилань на сотні тисяч авторитетних веб-сайтів, завдяки чому користувач має можливість отримання додаткових відомостей.

Важливу роль в удосконаленні методичного аспекту навчання іноземної мови відіграють електронні підручники. Електронний підручник – це комплексна програмна інформаційна система, яка забезпечує реалізацію широкого спектру дидактичних можливостей інформаційних технологій на всіх етапах процесу навчання, а саме: постановка навчальних завдань, наочне представлення навчального матеріалу, організація навчальної діяльності, автоматизація контролю та корекції знань, окреслення напрямів для самостійного опрацювання навчального матеріалу [4, с. 98–99].

Електронні підручники, як правило, мають ретельно структурований навчальний матеріал, що подається у вигляді послідовних інтерактивних кадрів, які містять не лише текстову інформацію, але й мультимедійні додатки. Гіпертекстова структура дає змогу користувачеві самостійно обирати оптимальну траєкторію вивчення навчального матеріалу, зручний темп роботи і спосіб викладення матеріалу відповідно до психофізіологічних особливостей свого сприйняття. У деяких електронних підручниках передбачена також функція автоматичної фіксації дій користувача для подальшого їх аналізу викладачем.

Ергономічно побудований користувачький інтерфейс програмного забезпечення електронних підручників, орієнтований на максимальну психологічну та зорову зручність для користувача, поряд із

системою гіпертекстових посилань дозволяє користувачу в будь-який момент звертатися до пройденого або нового навчального матеріалу. Крім того, електронний підручник забезпечує вільний доступ до необхідної довідкової, словникової чи енциклопедичної інформації.

На основі проведеного порівняльного аналізу друкованих і електронних підручників з іноземної мови нами були виявлені такі переваги останніх: наявність інтерактивного зв'язку з різними освітніми ресурсами (електронні бібліотеки, словники, енциклопедії тощо); інформаційна насиченість; постійне оновлення інформаційного матеріалу; широка варіативність методики викладання, наприклад: можливість індивідуалізації навчання, здійснення ефективного самонавчання, можливість здійснювати контроль знань за допомогою комп'ютерного тестування; мобільність; доступність отримання електронних навчальних посібників за допомогою мережі Інтернет.

Крім того, використання електронних підручників сприяє досягненню таких педагогічних цілей: підвищення мотивації до навчання; стимулювання пізнавальної активності; вдосконалення іншомовних мовленнєвих умінь та навичок; формування усвідомленості необхідності самостійної роботи для ґрунтовного оволодіння іноземною мовою; активізація процесів мислення іноземною мовою та ментальної обробки іншомовної інформації.

Як приклад, вважаємо доцільним розглянути один з найбільш повних та об'ємних мультимедійних підручників з англійської мови, існуючих на сьогодні, – “REWARD Intern@tive” [11].

Повний комплект даного посібника складається з дев'яти компакт-дисків, які містять навчальний матеріал, що відповідає чотирьом рівням підготовки – Elementary, Pre-Intermediate, Intermediate та Upper-Intermediate. Кожен з чотирьох рівнів розрахований на 150 навчальних годин. Курс містить 198 уроків, 29 контрольних робіт, 11 годин аудіоматеріалу, понад 5 годин відео та близько п'яти тисяч вправ.

У програму підручника вбудовано спеціальний модуль для відпрацювання вимови, який передбачає декілька механізмів самоконтролю за допомогою запису і прослуховування власного голосу, візуалізації вимови та системи розпізнавання англійської мови. Ефектив-

ність процесу набуття фонетичних навичок значно підвищується за рахунок комплексного використання всіх зазначених механізмів.

Головною відмінністю мультимедійного підручника “REWARD Intern@tive” від аналогічних електронних посібників інтенсивного навчання англійської мови є те, що, окрім акценту на розвиток комунікативних умінь, особлива увага приділяється граматиці як основі ефективного спілкування.

До мультимедійного підручника “REWARD Intern@tive” додається електронний довідник, що дозволяє в будь-який час оперативно отримати необхідну довідкову інформацію, подану в компактній формі. Електронний довідник охоплює як інформацію, що дублює, так і ту, що доповнює матеріал підручника, а саме: електронний список лексичних одиниць, які містяться в підручнику. Кожний елемент даного списку гіперактивний – його активізація дає змогу звернутися до гіперпосилання, яке надає таку інформацію: тлумачення, переклад і граматичні характеристики відповідного англійського слова; енциклопедичний опис тієї галузі знань, якій це слово належить, тощо.

Висновки. Використання в процесі іншомовної підготовки студентів ВНЗ навчальних комп’ютерних програм, електронних підручників, словників, енциклопедій, довідників сприятиме більш ефективному досягненню дидактичних цілей навчання іноземної мови, а саме: поглибленню іншомовних знань, розвитку іншомовних умінь та навичок, а також формуванню комунікативної, лексичної, граматичної, соціолінгвістичної, соціокультурної та інших компетентностей.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі. У рамках подальшого наукового пошуку плануємо дослідити можливості вивчення іноземної мови на основі мікроцифрових технологій – мобільного навчання.

Список використаної літератури

1. Про Національну програму інформатизації : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), – 1998. – № 27. – С. 181.

2. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України від 9.01.2007 № 537-V. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

3. Національна доктрина розвитку освіти // Нормативно-правове забезпечення освіти : у 4-х ч. – Харків : Основа, 2004. – Ч. 1. – 144 с.

4. Роберт И. В. Информационные и коммуникационные технологии в образовании : учебно-методическое пособие / И. В. Роберт, С. В. Панюкова, А. А. Кузнецов, А. Ю. Кравцова. – М. : Дрофа, 2008. – 312 с.

5. Костікова І. І. Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов засобами інформаційно-комунікаційних технологій : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / І. І. Костікова. – Харків, 2008. – 409 с.

6. Власов Е. А. Компьютеры в обучении языку: проблемы и решения / Е. А. Власов, Т. Ф. Юдина, О. Г. Авраменко, А. В. Шилов. – М. : Русский язык, 1990. – 80 с.

7. Голубева Т. И. Применение информационных технологий в обучении иностранному языку : учеб. пособ. / Т. И. Голубева, С. О. Репина. – Оренбург: ГОУ ОГУ, 2004. – 167 с.

8. Пиотровская К. Р. Современная компьютерная лингводидактика / К. Р. Пиотровская // Научно-техническая информация (НТИ). Серия 2. – М. : Академия, 1991. – № 4. – С. 26–29.

9. Попов Н. С. Методика разработки мультимедийных учебных пособий : монография / Н. С. Попов, Р. П. Мильруд, Л. Н. Чуксина. – М. : Изд-во Машиностроение-1, 2002. – 128 с.

10. Воронина Т. П. Образование в эпоху новых информационных технологий (методологические аспекты) / Т. П. Воронина, В. П. Кашицин, О. П. Молчанова. – М. : Информатик, 1995. – 220 с.

11. Мультимедийный курс REWARD Intern@tive [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.reward.ru>

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор Тюріна В. О.

Стаття надійшла до редакції 9.02.2016

Шумский А. Л. Возможности использования электронных образовательных ресурсов в обучении иностранному языку

В статье обосновано, что внедрение в образовательную сферу современных информационных технологий направлено на достиже-

ние дидактических целей обучения. Охарактеризована совокупность дидактических форм, методов и приемов использования компьютерных технологий в учебном процессе. Осуществлены обзор и сравнительный анализ существующих учебных компьютерных программ, электронных учебников и вспомогательных средств обучения иностранному языку: по содержанию, презентации учебного материала, дидактическим и контролирующим функциям. Доказаны преимущества электронного учебника в сравнении с традиционным печатным.

Ключевые слова: *иностраннный язык, информатизация образования, учебные компьютерные программы, электронный учебник.*

Shums'kyi O. L. **Possibilities of applying electronic educational resources in foreign language teaching**

In the paper it is substantiated that introducing modern information technologies in educational sphere is aimed at achieving didactic goals of teaching. Electronic educational resources are an integral logical system, which includes a complex of didactic and program means, designed for automating the process of teaching, solving educational tasks within the scope of the unified didactic system, elaborating training courses, managing teaching aids and monitoring the results of training.

The complex of didactic forms and methods of applying computer technologies in teaching are characterized. It is defined that broad usage of electronic educational resources in foreign language training of university students is directed at enhancing the effectiveness of mastering a foreign language, stimulating cognitive activity, providing the high level of motivation and individualization of teaching.

It is detected that foreign language training should be based on applying three main components of information technologies, namely the computer, educational programs and network technologies, which in the aggregate form special information and instrumental environment for providing effective teaching and control over it.

Educational computer programs in foreign languages, which are gradually turning into an integral component of training, perform important di-

dactic functions, namely as the means of visual presentation of instructional material, modeling communicative situations, solving problem tasks.

It is disclosed that the software of foreign language teaching is presented by educational computer programs (automated training courses, training simulators, knowledge control systems, testing shells, educational computer games, etc.), electronic textbooks, dictionaries, encyclopedias, reference books.

The review and comparative analysis of existing educational computer programs, electronic textbooks and teaching aids in a foreign language according to their content, presentation of teaching material, didactic and control functions are carried out. The advantages of electronic textbooks in comparison with traditional printed ones are described.

Keywords: *foreign language, informatization of education, educational computer programs, electronic textbook.*